

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres ref
14/977

Vår ref
14/3955 - 2

Dato
6.10.2014

Høring - forslag til ny forskrift om gebyr til Post- og teletilsynet

Vi viser til brev fra Samferdselsdepartementet 25. august 2014 med forslag til ny forskrift om gebyr til Post- og teletilsynet. Den nye forskriften skal erstatte gjeldende forskrift 21. februar 2005 nr. 168 om gebyr til Post- og teletilsynet.

Samferdselsdepartementet foreslår endringer i gebyrsatser og prosentfordeling mellom forvaltningsområder med sikte på at betalingen skal samsvare bedre med ressursbruken i Post- og teletilsynet. Forslaget legger opp til å videreføre hovedstrukturen i gebyrsystemet, med faste gebyrer for enkelttjenester (registreringer, tillatelser, autorisasjoner mv.) og årsgebyr som dekker det resterende finansieringsbehovet (ut fra Stortingets budsjettvedtak).

Den viktigste endringen som Samferdselsdepartementet foreslår, er å oppheve gebyrplikten for registrerte radioforhandlere og registrerte leverandører av radio- og terminalutstyr (i dag 8 pst. av totale gebyrinntekter). Samferdselsdepartementet mener at registreringsordningen for leverandører og radioforhandlere, som er grunnlaget for innkreving av gebyr, ikke lenger er formålstjenlig. Kostnadene med tilsyn og kontroll av forhandlere og utstyr foreslås i stedet dekket gjennom gebyrene som betales av tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og kommunikasjonstjenester og av gebyret for frekvenstillatelser. Gebyrplikten blir dermed flyttet fra tilsynsobjektene til aktørene som nyter godt av reguleringen av leverandører og utstyr.

Samferdselsdepartementet mener at omleggingen ligger innenfor handlingsrommet

som Post- og teletilsynet har for å pålegge gebyrer, og viser blant annet til Retningslinjer for gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetshandlinger (R-112/2006) fra Finansdepartementet. Spesielt vises det til følgende i rundskrivet: «Gebyrplikten er knyttet til den som mottar den offentlige myndighetshandlingen. Sektoravgifter kan legges på mange ulike aktører, for eksempel en selger, kjøper, importør, produsent, eier eller bruker. Avgiftsplikten kan også være knyttet til den som nyter godt av det avgiftsfinansierte tiltaket, men vil ofte ikke være det.»

Finansdepartementets vurdering

Finansdepartementet legger vekt på at gebyrfinansiering av statlige tjenester er godt begrunnet og forankret i felles prinsipper for statsforvaltningen. Grunnvilkåret for en gebyrordning er at det offentlige utfører en klart definert tjeneste overfor betaleren, og at det ikke betales for noe annet eller mer. Satsene bør derfor justeres når ressursbruken endres, slik Samferdselsdepartementet legger opp til.

Gjeldende forskrift om gebyr til Post- og teletilsynet ble vedtatt før Finansdepartementet fastsatte felles retningslinjer for statlig gebyr- og avgiftsfinansiering. Det kan i seg selv være en grunn til å vurdere nærmere om finansieringsordningen er i tråd med retningslinjene.

Det følger av grunnvilkåret for bruk av gebyrer at det bør være en klar sammenheng mellom betaler og mottaker av tjenesten når denne finansieringsformen skal anvendes. Dersom det i mindre grad er sammenheng mellom betaleren og den som nyter godt av tjenesten, og det likevel kan begrunnes at næringen selv finansierer tjenesten, bør inntektene budsjetteres som sektoravgift. På flere områder brukes sektoravgifter for å finansiere tilsyn og forvaltningsoppgaver som i hovedsak er rettet mot et marked eller sektor, og i mindre grad kan knyttes til bestemte leveranser av tjenester til enkeltsselskaper. Eksempler på dette er sektoravgiften til Petroleumstilsynet og bidrag fra tilsynsenhetene til Finanstilsynet.

Det er mange likhetstrekk mellom gebyrer og sektoravgifter, men det er også viktige forskjeller. Generelt er det færre begrensinger for utforming av sektoravgifter enn gebyrer. Mens gebyrplikten er knyttet til den som mottar den offentlige tjenesten, kan sektoravgifter legges på mange ulike aktør, jf. sitatet foran. Bruk av gebyr med faste satser for registrering, tillatelse, autorisasjon mv. er klart innenfor retningslinjene. Derimot synes det uklart om og eventuelt hvordan det forholdsmessige årsgebyret, som fordeles prosentvis mellom forvaltningsområder, er knyttet til de tjenestene som betaleren mottar. Forslaget om å flytte kostnadene med tilsyn og kontroll av forhandlere og utstyr over til tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og kommunikasjonstjenester og til innehavere av frekvenstillatelser, synes å svekke begrunnelsen for en gebyrordning.

Finansdepartementet har ikke vurdert de konkrete forslagene til gebyrsatser eller prosentfordeling mellom forvaltningsområder. På et generelt grunnlag er imidlertid departementet enig i at satser og fordelingsprosenten tilpasses utviklingen i Post- og teletilsynets ressursbruk. Uavhengig av de endringer som eventuelt gjennomføres i en ny forskrift, mener Finansdepartementet at det bør vurderes nærmere om og hvordan tjenestene som ytes, knytter seg til betalerne. I den sammenheng bør det også vurderes om deler av gebyrinntektene til Post- og teletilsynet burde budsjetteres som en sektoravgift.

Med hilsen

Nina Bjerkedal e.f.
ekspedisjonssjef

Frode Finsås
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer